

La modernització del tren fa cent anys

Recursos sobre el tren per als centres d'ensenyament
Mataró, 2017

1/ De Biada a Maristany

Gràcies a la constància i esforç de Miquel Biada i Bunyol (Mataró, 1789-1848), el projecte del ferrocarril de Barcelona a Mataró es va fer realitat el 28 d'octubre de 1848.

Uns 50 anys després, Eduard Maristany i Gibert (Barcelona 1855-1941), que era director general de la companyia propietària MZA, va renovar totalment el ferrocarril per fer-lo més ràpid i segur, ja que la demanda dels usuaris no parava d'augmentar. Maristany va viatjar per tot el món per conèixer noves tecnologies ferroviàries i aplicar-les als nostres trens.

2/ L'antiga estació de Mataró

Així era l'antiga estació de Mataró, construïda l'any 1848. El creixement de la ciutat va fer que a inicis del segle XX resultés massa petita per a tanta gent.

3/ L'estació de Mataró va ser inaugurada el 1905

La nova estació de Mataró va ser inaugurada el 1905, coincidint amb la instal·lació de la doble via. Era la més gran de la línia de la costa. A l'esquerra de la foto s'hi veu l'edifici dels lavabos, un servei molt modern, i en segon terme al darrera la xemeneia de la fàbrica d'en Cabot i Barba.

En aquella època les cases encara s'il·luminaven amb llums de petroli, però l'enllumenat públic ja era de gas, com els fanals que es veuen damunt l'andana. Les locomotores eren de vapor, és a dir, funcionaven amb carbó i aigua; la locomotora d'aquesta foto es deia Carolina, era molt antiga i de procedència americana.

4/ Entrada de l'estació de Mataró l'any 1914

Quan baixaven del tren, els passatgers podien usar el servei de tartanes, que s'esperaven a la porta i els conduïen a qualsevol lloc de la ciutat o als pobles interiors com Argentona.

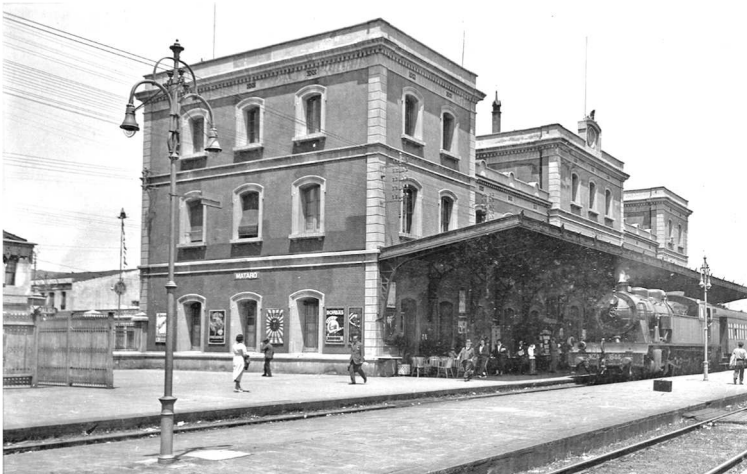
A l'esquerra de la foto, al fons, es veu l'antiga estació, que no va ser enderrocada fins 1957.

Al costat de la porta principal de l'estació s'hi pot veure la placa commemorativa que va col·locar l'Ajuntament l'any 1910, en les festes del 62 aniversari de l'arribada del ferrocarril a la ciutat.

Diu:

“El Ayuntamiento a 28 de octubre de 1910, para conmemorar la inauguración del primer ferrocarril de España en 1848, y a la memoria de su iniciador el ilustre mataronés D. Miguel Biada”.

5/ Estació de Mataró amb enllumenat elèctric als anys 30

L'electricitat va arribar al Maresme el 1915 gràcies als fils elèctrics que la portaven des de la central de Sant Adrià del Besòs. L'energia provenia de les hidroelèctriques del Pirineu.

L'energia elèctrica va permetre il·luminar millor l'estació, i posar en funcionament l'any 1928 un tramvia que anava des de l'estació de Mataró fins a Argentona, fins que va ser eliminat per la pressió del automòbil l'any 1965.

A partir de 1926 es van construir modernes locomotores, a la fàbrica Maquinista Terrestre i Marítima, més potents i segures, com la de la foto.

5/ Una locomotora espera per creuar-se amb un tren als anys 30

Aquest tren està parat per esperar l'arribada del tren procedent d'Arenys, on encara el tram era de via única. Amb una sola via els trens s'havien d'esperar en alguna estació per creuar-se i això retardava molt el servei.

7/ Andana per carregar mercaderies als anys 40

L'arribada de l'electricitat va impulsar la indústria de Mataró, que va substituir els vells vapors de les fàbriques per motors elèctrics de gran potència.

L'electrificació va permetre la transformació agrícola del Maresme, perquè amb les bombes de motor elèctric es va poder extreure més aigua del subsòl, canviar els cultius de secà a regadiu i intensificar la producció. Per exemple, el cultiu de la patata primerenca del Maresme, les *Mataró potatoes*, que es venien a Anglaterra transportades pel tren.

En aquesta foto es poden observar els vagons de mercaderies que es feien servir per exportar els productes locals, i el dipòsit d'aigua per reomplir la caldera de les locomotores.

8/ Activitats

